

نقص ایمنی:

نقص ایمنی، بیماری دستگاه دفاعی بدن است.

نقش مهم دستگاه ایمنی، مقابله با عفونت‌هاست.

بنابراین، وقتی قسمتی از سیستم دچار کمبود باشد و یا به درستی کار خود را انجام ندهد، نقص ایمنی به وجود می‌آید. در نتیجه، این بیماران مستعد ابتلا به عفونت‌ها هستند.

ایمنی بدن نقش مهمی در محافظت از بدن در مقابل بسیاری از بیماری‌ها را بر عهده دارد.

کودکی که دچار اختلال در سیستم دفاعی بدن باشد، به تعداد زیادی عفونت‌ها از قبیل: عفونت‌های تنفسی، بیماری‌های پوستی، گوارشی و عفونت مفصلی دچار می‌شود.

(۱)

نقص ایمنی ممکن است ارثی باشد و یا عوامل دیگری در بروز آن دخالت داشته باشد.

بیماری نقص ایمنی به دو صورت اولیه و ثانویه مشاهده می‌شود:

وقتی نقص ایمنی ارثی باشد، به آن «نقص ایمنی اولیه» گفته می‌شود که به صورت اولیه در کروموزم انسانی قرار دارد و از والدین به فرزندان منتقل می‌شود.

همچنین ممکن است در اثر:

- عفونت‌های حاد
- سوء تغذیه
- سرطان
- اشعه درمانی
- درآوردن طحال قبل از دو سالگی
- نقایص مادرزادی؛ که باعث عدم تکامل مناسب یا اصولاً فقدان دستگاه ایمنی می‌شوند.

و یا عوامل دیگری، نظیر موارد یاد شده ایجاد گردد. این نوع نقص ایمنی، «اکتسابی» یا «ثانویه» نام دارد.

- مصرف داروهای سرکوب‌کننده سیستم ایمنی نیز سبب نقص ایمنی اکتسابی می‌شوند.

(۲)

یک مسئله در همه این بیماران مشترک است:

○ تمامی این بیماران مستعد ابتلا به عفونت‌های مکرر هستند.

○ عفونت در این بیماران معمولاً مکرر، شدید، طولانی و مقاوم به درمان است.

به طور معمول عفونت‌ها فقط در یک عضو یا یک دستگاه بدن رخ نمی‌دهد، بلکه ممکن است چندین عضو و دستگاه بدن را همزمان درگیر کنند. این عفونت‌های مکرر سبب تأخیر در رشد و تکامل این کودکان می‌شود.

علائم بیماری:

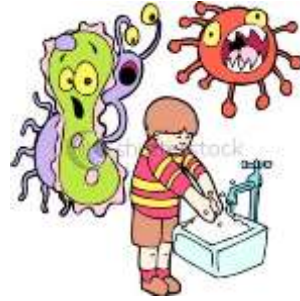
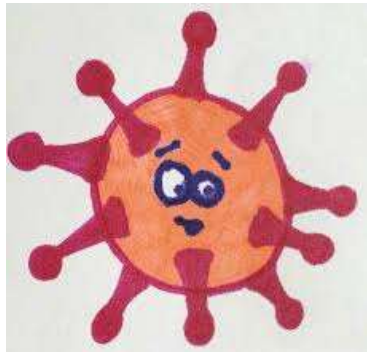
- علائم جسمی در کودکانی که نقص ایمنی دارند، به شکل: کسالت، ناخوشی، رنگ‌پریدگی و تحریک‌پذیری را نشان می‌دهد.

(۳)

دانشگاه علوم پزشکی تهران
قطب جامع علمی طب کودکان
بیمارستان مرکز طبی کودکان
(واحد آموزش سلامت دفتر پرستاری)

نقص ایمنی در کودکان

پیشگیری:

- راه خاصی برای پیشگیری وجود ندارد. اگر در سابقه خانوادگی بیماری نقص ایمنی وجود داشته باشد، برای مشاوره ژنتیکی به پزشک مربوطه مراجعه کنید.
- از تماس با افراد مبتلا به بیماری‌های مسری باید خودداری شود. بدون مشورت با پزشک هیچ واکسنی دریافت نکنند.
- از نظر فعالیت، معمولاً به هنگام بیماری حاد، استراحت لازم است. بجز آن، محدودیتی برای فعالیت وجود ندارد.
- رژیم غذایی خاصی توصیه نمی‌شود.

بیمارستان آموزشی درمانی پژوهشی مرکز طبی کودکان:
آدرس: تهران، انتهای بلوار کشاورز، خیابان دکتر محمد قریب، جنب بیمارستان امام خمینی (ره)، پلاک ۶۲، مرکز طبی کودکان
وبسایت بیمارستان: (آموزش به بیمار)
<http://chmc.tums.ac.ir>

- توده عضلانی و بافت چربی ممکن است کاهش یافته باشد و گره‌های لنفاوی و لوزه‌ها کوچک بوده یا اصلاً وجود نداشته باشد.
- آگزمای پوستی در برخی از انواع آن وجود دارد.
- عفونت برفکی داخل دهان دیده می‌شود.
- آبسه‌های پوستی و ترشح از گوش هم مشاهده می‌شود.

درمان:

- ✓ رعایت بهداشت فردی، بخصوص دوری کردن از افراد مبتلا به بیماری‌های عفونی
- ✓ شروع آنتی‌بیوتیک به صورت پیشگیری، طبق نظر پزشک
- ✓ تزریق گاماگلوبولین که به آن "آی.وی.آی. جی" می‌گویند.
- ✓ تجویز داروهای ضد قارچ و ضد ویروس طبق نظر پزشک معالج.